

1. ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ MADE IN GREECE

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/02/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/02/2024

Σελίδα: 7

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

Του **Μιχάλη Κρητικού**

Ευκαιρία για υπεύθυνη καινοτομία made in Greece;

Μόλις πριν από λίγες μέρες, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε ότι προτείνει να επιτρέψει σε νεοφυείς επιχειρήσεις στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης να χρησιμοποιούν τους 8 υπερυπολογιστές υψηλής απόδοσης για να εκπαιδεύουν τα μοντέλα τους υπό μία βασική προϋπόθεση: να εκπαιδεύσουν αλγοριθμικά συστήματα που θα συμμορ-

φώνονται με τα ηθικά πρότυπα που έχουν διαμορφωθεί ήδη από το 2017 σε ενωσιακό επίπεδο.

Η πρόταση προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία σε νεοφυείς επιχειρήσεις στη χώρα μας που δραστηριοποιούνται στον χώρο της τεχνητής νοημοσύνης να αποκτήσουν πρόσβαση σε μια πανευρωπαϊκή υποδομή που θα τις βοηθήσει να μειώσουν ριζικά τον χρόνο εκπαίδευσης των αλγοριθμικών τους μοντέλων (από μήνες ή χρόνια σε εβδομάδες) και θα μειώσει δραματικά το υψηλό κόστος αλγοριθμικής εκπαίδευσης.

Για την ακρίβεια, παρουσιάζεται μια μοναδική ευκαιρία για το εγχώριο οικοσύστημα αυτού του είδους των επιχειρήσεων όχι απλά να χρησιμοποιήσει μια ευρωπαϊκή υπερδομή αλλά να καταφέρει να γίνουν κοινωνικά επωφελείς. Πώς θα γίνει αυτό; Πρώτον, με το να δημιουργήσουν και να εξελίξουν συγκεκριμένες μεθοδολογίες οι οποίες θα συμβάλλουν στη δημιουργία διάφανων, δίκαιων και αμερόληπτων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Τέτοια εργαλεία θα καταστούν μάλιστα περιζήτητα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα καθώς η συμμόρφωση με

συγκεκριμένα ηθικά πρότυπα θα αποκτήσει σύντομα και νομικά δεσμευτική μορφή.

Δεύτερον, με το να δημιουργήσουν εφαρμογές που θα λειτουργήσουν ως εργαλεία κοινωνικής πολιτικής όπως για παράδειγμα εξελιγμένα συστήματα αναγνώρισης που θα βελτιώσουν την προσβασιμότητα ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες ή με προβλήματα στην ακοή/όραση ή συστήματα πλοήγησης που θα παρέχουν σε ανθρώπους με αναπηρίες καθοδήγηση σε πραγματικό χρόνο. Η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για το «κοινό καλό» θα μπορούσε επίσης να πάρει τη μορφή εφαρμογών για τον εντοπισμό «συμπεριφορικών διαταραχών» στο διαδίκτυο που θα μπορούσαν ενδεχομένως να οδηγήσουν σε σχολική ή ενδοοικογενειακή βία ή ακόμα και «ενδειξων» ψηφιακής απάτης.

Με άλλα λόγια η δημιουργία τεχνολογικών «προϊόντων» με έντονο κοινωνικό πρόσημο όχι μόνο μπορεί να αποτελέσει – για νεοφυείς επιχειρήσεις – το διαβατήριο εισόδου σε ένα νέου είδους ευρωπαϊκό οικοσύστημα, αλλά και να βοηθήσει ουσιαστικά στη δημιουργία ενός νέου πεδίου «υπεύθυνης καινοτομίας» όπου η κερδοφορία δεν θα είναι αυτοσκοπός. Δεδομέ-

νου ότι ο συνδυασμός χαμηλών ταχυτήτων διαδικτύου και υψηλών τιμών καθιστούν την Ελλάδα μία από τις ακριβότερες χώρες για την εκπαίδευση αλγοριθμών, η χώρα μας δεν θα πρέπει να μείνει εκτός της συγκεκριμένης ευρωπαϊκής δυναμικής. Για την ακρίβεια και παράλληλα με την επικείμενη έλευση του υπερυπολογιστή «Δαϊδάλου», τυχόν εμπλοκή μας σε αυτή την πρωτοβουλία θα μπορούσε να βοηθήσει στη διαμόρφωση – πανευρωπαϊκά πρωτότυπων – δημιουργικών «αναχωμάτων» απέναντι στην κατακλυσμιαία επιδραστικότητα αυτών των συστημάτων. Ταυτόχρονα, θα μπορούσε να οδηγήσει στη συγκρότηση μιας πρώτης κρίσιμης μάζας κοινωνικά συνειδητοποιημένων επιχειρήσεων που θα καταφέρουν να «ευσυγρμμίσουν» συγκεκριμένες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης όχι μόνο με αφηρημένες ηθικές αρχές και αξίες αλλά με τις ίδιες τις καθημερινές ανάγκες των πιο ευάλωτων τμημάτων της κοινωνίας μας.

Ο δρ **Μιχάλης Κρητικός** είναι ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΤ** και επίκουρος καθηγητής σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και Ψηφιακής Μετάβασης στη Σχολή Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου των Βρυξελλών.